

**NARVIK
KOMMUNE**

Kommunal barnehagestruktur 2021
(Narvik, Ballangen og Ankenes)

Høringsdokument 25.11.2021

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
Formål med utredning	3
Bakgrunn	4
Definisjoner	4
Geografisk lokasjon av barnehager for struktursaken	4
Demografisk utvikling og fremtidige behov	6
Beskrivelse av konseptene	8
Alternativer som skal utredes	8
Ballangen	9
Ankenes	9
Narvik	9
Fremtidens behov	10

Formål med utredning

Kommunal barnehagestruktur omfatter barnehager som eies av Narvik kommune.

Overordnet mål (hva) for struktursaken er å etablere en bærekraftig struktur, som sikrer alle barnehagebarn i Narvik kommune tilgang til et godt barnehage tilbud.

Formålet (hvorfor) med struktursaken er å bedre driftsøkonomien relatert til kommunal barnehagedrift i Narvik kommune.

I dette ligger det muligheter for å:

- redusere driftsutgifter
- fornye bygningsmassen
- redusere vedlikeholdsetterslep
- legge til rette for bedre faglig kvalitet
- øke fleksibilitet relatert til svingninger i barnetall
- øke faglig kompetanse blant ansatte
- styrke fagmiljøene i barnehagene
- styrke bolyst og stimulere til tilflytting
- oppgradere barnehagedrift i kommunen til "beste praksis" (tilpasse til gjeldende krav og regelverk)

Strukturen skal basere seg på nyere forskning og på beste praksis. Det blir lagt til grunn at strukturen skal etableres i et langsiktig perspektiv. Av den grunn vil langsiktige løsninger bli prioritert. Sett i et strategisk perspektiv er det viktig at ny barnehagestruktur (blant annet) sikrer trygge nærmiljø, og bidrar til økt bolyst.

Foreliggende utredning av dagens barnehagestruktur skal gi et beslutningsgrunnlag for en langsiktig og bærekraftig organisering av kommunale barnehager i Narvik kommune på lokasjonene Ballangen, Ankenes og Narvik sentrum. Utredningen vil gi grunnlag for prioriteringer av investeringer knyttet til nybygg og utbedringer av eksisterende barnehager.

Lokasjoner i Bjerkvik¹ og Kjøpsvik² følger utredning rundt skolestruktur som ble forelagt kommunestyret 30.09.2021. Oppvekstsenter i Skjomen er ikke en del av denne saken da effektivisering for enheten ble foreslått i 2020, men utsatt politisk. Skjomen vil være del av egen utredning basert på kriterier fra kommunestyret 12.12.2019³. Beisfjord og Håkvik har begge private barnehager som i stort dekker behovene i nærområdet, men begge lokasjonene er med i underlag og beregning av dekningsgrad for de eksisterende lokasjonene i utredningen.

1

https://www.narvik.kommune.no/innsyn.aspx?response=journalpost_detaljer&journalpostid=2021046836&scripturi=/innsyn.aspx&skin=infolink&Mid1=3565&

2

https://www.narvik.kommune.no/innsyn.aspx?response=journalpost_detaljer&journalpostid=2021026243&scripturi=/innsyn.aspx&skin=infolink&Mid1=3565&

3

<https://www.narvik.kommune.no/innsynfront/wfdocument.ashx?journalpostid=2019000104&dokid=1325253&versjon=10&variant=A&>

Bakgrunn

Ved oppstart av barnehageåret 2020/2021 hadde Narvik kommune totalt 28 barnehager fordelt på 13 kommunale enheter og 15 private barnehager hvorav to av disse er familiebarnehager. Disse barnehagene hadde totalt en godkjent kapasitet på 1464 barnehageplasser.⁴ De fleste kommunale barnehagene består av tre- og fire avdelinger, og majoriteten av disse barnehagene bærer preg av vesentlig vedlikeholdsetterslep.

Basert på befolkningsframskrivning og årlige økonomiske tiltak knyttet til tilpasning og behov for antall barnehageplasser, er det nødvendig for kommunen å finne gode løsninger for fremtidens struktur. Kommunen er i ferd med å nå et metningspunkt i mulighetsrommet for å lukke enkeltvis avdelinger med nedskalering av ansatte for å nå de økonomiske målene, og at større og varige grep må gjøres for å kunne effektivisere driften i de kommunale enhetene.

Gjennom kartlegging av dagens situasjon og sammenligning med folketallsprognoser, vil utredningen søke løsninger som er økonomisk og faglig bærekraftig i et langsiktig perspektiv. Det er nødvendig å sikre fleksibilitet gjennom å gi kommunen styringsmuligheter for å tilpasse driften etter faktisk behov. I tillegg vil det være nødvendig å kartlegge muligheter som vil ivareta vekst utover det behovet markedet har i dag og i eksisterende prognoser for fremtidens befolkningsutvikling.

Definisjoner

For en helhetlig forståelse av innholdet i dokument er det nødvendig å definere følgende uttrykk:

- **Avdeling:** I Narvik kommune med eksisterende bygningsmasse, er en avdeling 18 barnehageplasser
- **Barnehageplass:** Barn over tre år teller én barnehageplass. Barn under tre år teller to barnehageplasser. Barn regnes for å være tre år fra august det året de fyller tre.
- **Storbarnsavdeling:** Barn over tre år teller én barnehageplass. En standard storbarnsavdeling i Narvik kommune består av 18 barn over tre år
- **Småbarnsavdeling:** Små barn under tre år teller to plasser. En standard småbarnsavdeling i Narvik kommune består av ni småbarn, som utgjør 18 barnehageplasser.

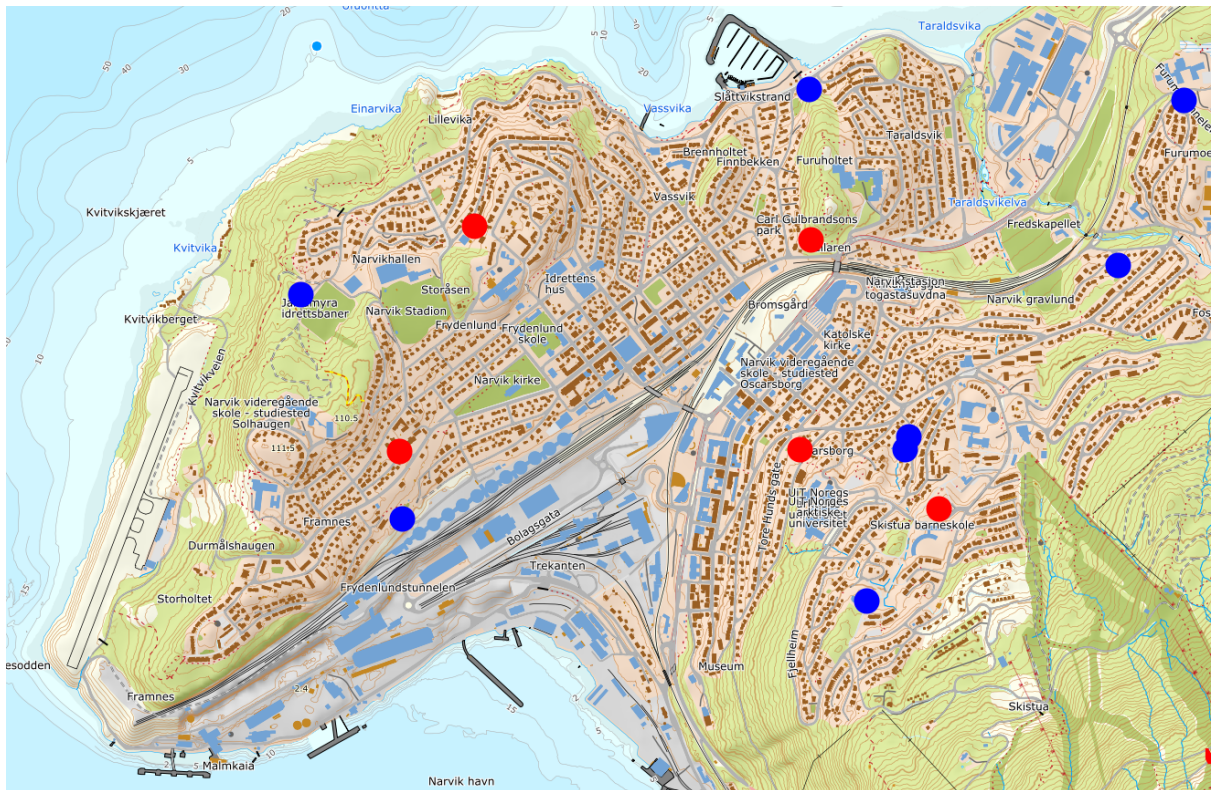
Geografisk lokasjon av barnehager for struktursaken

Narvik kommune er en arealmessig stor kommune, og det vil være formålstjenlig å dele inn kartet i soner, ved vurdering av barnehagestruktur.

Narvikhalvøya

⁴ Det er 737 barnehageplasser i de private barnehagene (inkl. familiebarnehagene) og 727 barnehageplasser i de kommunale enhetene.

Narvikhalvøya har i dag 13 barnehager, fordelt på fem kommunale (røde prikker) og 8 private barnehager (blå prikker). Kartet viser barnehagenes beliggenhet, men sier ikke noe om dekningsgrad eller størrelse på barnehagene.

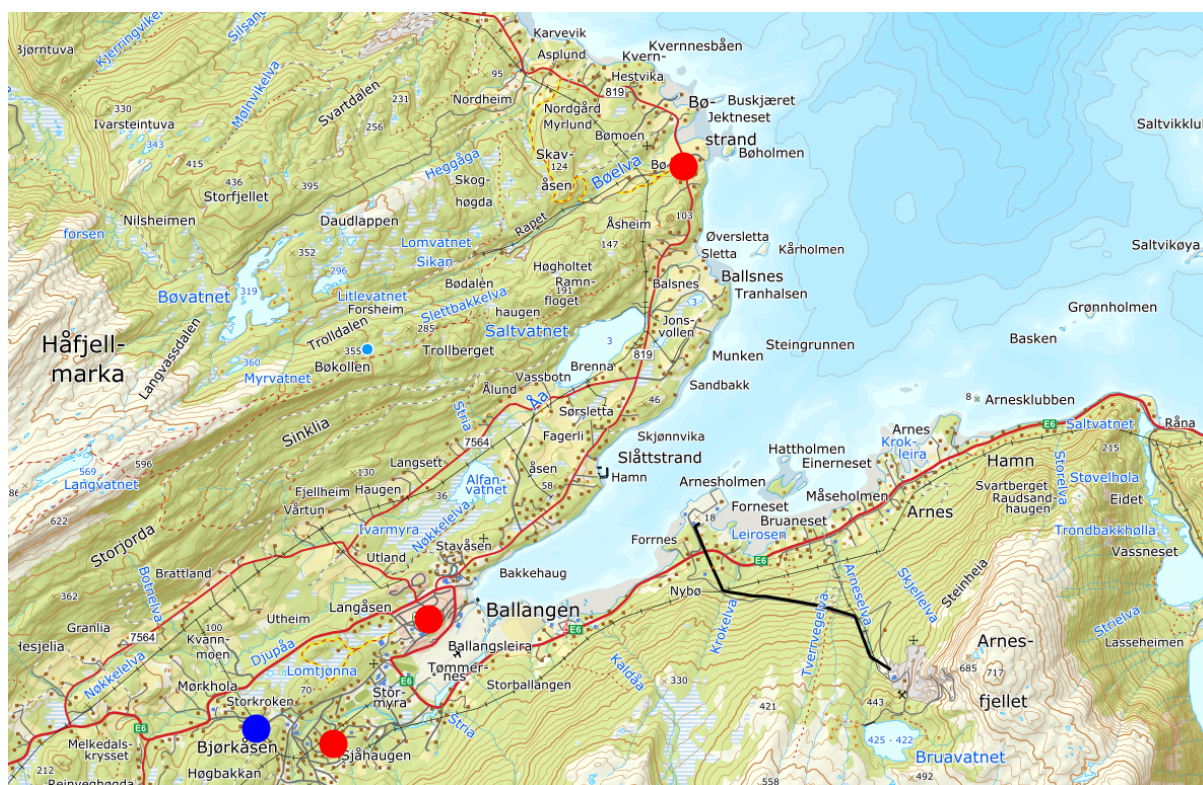
Ankenes/Håkvik

Ankenes/Håkvik har i dag 4 barnehager, fordelt på to kommunale (røde prikker) og to private barnehager (blå prikker). I tillegg er det en privat barnehage på Fagernes (blå prikk). Kartet viser barnehagenes beliggenhet, men sier ikke noe om dekningsgrad eller størrelse på barnehagene.

Ballangen

Ballangen har i dag 4 barnehager, fordelt på tre kommunale (røde prikker) og en privat familiebarnehage (blå prikk). Kartet viser barnehagenes beliggenhet, men sier ikke noe om dekningsgrad eller størrelse på barnehagene.

Demografisk utvikling og fremtidige behov

Det er 23 barnehager i nedslagsfeltet til barnehagestrukturen hvorav 10 er kommunale enheter som er omfattet av strukturen, og 13 private ordinære barnehager og/eller familiebarnehager. Totalt er barnehagene i utredning av strukturen godkjent for **1314** barnehageplasser. Dimensjonering av barnehageplasser fra Håkvik til og med Narvik, må

ses i sammenheng. Per i dag eksisterer det 1171 barnehageplasser i disse sonene, hvorav 1081 barnehageplasser er i bruk ved inngangen til 2022. Gjennomsnittlig demografisk framskriving viser til et behov for 990 barnehageplasser i disse sonene, og vil være en *rettesnor* for totaliteten i utredningen av alternativene. Endringer i antall barnehageplasser i private barnehager vil være en ukjent faktor i utredningen, men må likevel hensyntas basert på tilgjengelig informasjon og forventet utvikling i de private barnehagene.

Basert på fødselstall og prognoser (SSBs hovedalternativ) for fremtiden for geografiske soner Narvik, Fagernes, Beisfjord, Ankenes, Håkvik og Ballangen ser vi følgende:

Struktursaken	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Gj.snitt fom 2021
0 år	201	184	188	165	159	166	160	154	152	152	152	154	154	154	154	154	156	155
1-2 år	393	404	387	385	355	321	324	326	316	310	306	306	306	306	307	308	309	312
3-5 år	642	594	581	589	588	575	537	512	489	486	486	475	469	465	465	463	466	491
Sum 1-5 år	1035	998	968	974	943	896	861	838	805	796	792	781	775	771	772	771	775	803
Barnehageplasser	1428	1402	1355	1359	1298	1217	1185	1164	1121	1106	1098	1087	1081	1077	1079	1079	1084	1115

I 2021 kunne barnehagene som inngår i utredning for barnehagestruktur, håndtere det fulle behovet for 1-5 åringer ved eventuell 100 % dekningsgrad. Prognosene viser et synkende behov i tiden som kommer, og de kommunale enhetene må tilpasse driften etter realitetene. Samtidig er det ønskelig med enheter som er fleksible nok til å møte ytterligere endringer i positiv eller negativ retning.

I **Ballangen** ser vi følgende:

Ballangen	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Gj.snitt fom 2021
0 år	28	15	20	20	13	17	17	16	16	16	16	17	17	17	17	17	17	17
1-2 år	45	54	43	41	43	36	33	36	35	35	34	35	35	35	35	35	35	35
3-5 år	71	62	61	67	69	66	59	57	54	52	54	53	53	53	53	52	52	55
Sum 1-5 år	116	116	104	108	112	102	92	93	89	87	88	88	88	88	88	87	87	90
Barnehageplasser	161	170	147	149	155	138	125	129	124	122	122	123	123	123	123	122	122	125
Eksisterende dekning	143	143	143	143	143	143	143	143	143	143	143	143	143	143	143	143	143	143

På **Ankenes / Håkvik** ser vi følgende:

Ankenes	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Gj.snitt fom 2021
0 år	42	37	43	31	37	33	32	31	30	30	30	30	30	30	30	30	30	31
1-2 år	69	80	80	79	71	66	70	66	64	62	61	61	61	61	61	60	60	63
3-5 år	138	122	108	119	121	122	108	107	100	101	98	96	94	93	93	92	92	100
Sum 1-5 år	207	202	188	198	192	188	178	173	164	163	159	157	155	154	154	152	152	162
Barnehageplasser	276	282	268	277	263	254	248	239	228	225	220	218	216	215	215	212	212	225
Håkvik	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Gj.snitt fom 2021
0 år	12	14	11	15	7	13	13	12	12	12	12	12	12	12	11	12	12	12
1-2 år	27	26	33	33	28	26	25	27	27	26	25	25	24	24	24	25	25	25
3-5 år	43	50	48	50	55	56	56	46	45	42	44	42	41	41	40	40	41	45
Sum 1-5 år	70	76	81	83	83	82	81	73	72	68	69	67	65	65	64	65	66	70
Barnehageplasser	97	102	114	116	111	108	106	100	99	94	94	92	89	89	88	90	91	95
Ankenes / Håkvik	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Gj.snitt fom 2021
Barnehageplasser	373	384	382	393	374	362	354	339	327	319	314	310	305	304	303	302	303	320
Eksisterende dekning	252	252	252	252	252	252	252	252	252	252	252	252	252	252	252	252	252	252

I **Narvik / Beisfjord / Fagernes** ser vi følgende:

Narvik	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Gj.snitt fom 2021
0 år	107	106	99	88	92	93	88	85	84	84	84	85	85	85	86	86	88	86
1-2 år	226	217	207	203	186	172	175	175	169	166	166	165	166	166	167	168	169	169
3-5 år	341	310	314	310	301	286	271	262	255	256	256	251	248	246	247	247	249	256
Sum 1-5 år	567	527	521	513	487	458	446	437	424	422	422	416	414	412	414	415	418	425
Barnehageplasser	793	744	728	716	673	630	621	612	593	588	588	581	580	578	581	583	587	594
Beisfjord	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Gj.snitt fom 2021
0 år	12	12	15	11	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	9	9	10
1-2 år	26	27	24	29	27	21	21	22	21	21	20	20	20	20	20	20	20	21
3-5 år	49	50	50	43	42	45	43	40	35	35	34	33	33	32	32	32	32	36
Sum 1-5 år	75	77	74	72	69	66	64	62	56	56	54	53	53	52	52	52	52	56
Barnehageplasser	101	104	98	101	96	87	85	84	77	77	74	73	73	72	72	72	72	77
Narvik / Beisfjord mv.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Gj.snitt fom 2021
Barnehageplasser	894	848	826	817	769	717	706	696	670	665	662	654	653	650	653	655	659	670
Eksisterende dekning	919	919	919	919	919	919	919	919	919	919	919	919	919	919	919	919	919	919

Forklaring til tabellene over:

- Barnehageplasser er forventet behov for barnehageplasser basert på prognose
- Eksisterende dekning er tilgjengelig kapasitet i dagens barnehager, innen de aktuelle sonene
- Barnehagebarn går ikke nødvendigvis i barnehage innenfor *bostedssonen*.

Beskrivelse av konseptene

De ulike konseptene er delt etter geografisk beliggenhet (soner) og vil utover dette bli vurdert med hensyn til følgende kriterier:

- ☐ Beliggenhet
- ☐ Uteområde
- ☐ Investeringsbehov
- ☐ Forvaltning, drift og vedlikehold (FDV)
- ☐ Trafikkbilde

Alternativer som skal utredes

I tillegg til alternativer for geografiske lokasjoner, vil alle lokasjoner utredes for dagens struktur (0-alternativet). 0-alternativet representerer videre drift, som i dag, der kun det mest nødvendige av vedlikehold blir prioritert. Alternativene sammenlignes mot 0-alternativene for å se endringer fra dagens situasjon? Det gjøres oppmerksom på at utredning kan lede til at konseptene endrer seg, slik at forslagene som skisseres under må ses som utgangspunkt for ytterligere arbeid. Samtidig inviteres det gjennom høringsbrevet å komme med ytterligere innspill til konsepter om ønskelig.

Gjør oppmerksom på at størrelse på barnehage med tilhørende antall plasser per alternativ kan bli noe endret sammenlignet med alternativene under. Dette kan bli aktuelt dersom videre utredning tilfører ny informasjon som gir rom for ytterligere optimalisering.

Ballangen

1. Ny barnehage Ballangen
 - a. Ny barnehage dimensjonert for 90 barn i Ballangen sentrum
 - b. Fase ut barnehagene Bøstrand, Stollen og Ballangen
2. Ny barnehage Ballangen
 - a. Ny barnehage dimensjonert for 90 barn i Ballangen sentrum
 - b. Fase ut barnehagene Bøstrand og Ballangen
 - c. Bevarer Stollen barnehage
3. Ny barnehage Ballangen
 - a. Ny barnehage dimensjonert for 80 barn i Ballangen sentrum
 - b. Faser ut barnehagene Bøstrand og Ballangen
 - c. Bevarer Stollen barnehage

Ankenes

1. Ny barnehage Ankenes
 - a. Ny barnehage dimensjonert for 90 barn nær Ankenes skole
 - b. Faser ut barnehagene Emmenes og Flåklypa
2. Rehabilitering
 - a. Rehabilitering ved å nullstille vedlikeholdsetterslep ved eksisterende barnehager på Ankenes
3. Beisfjordveien 39
 - a. Utrede mulighet for
 - i. økt privatisering gjennom utvidelse av Ørarampen barnehage
 - ii. leie av lokaler for drift av kommunal barnehage
 - iii. kjøp av bygningsmasse for drift av kommunal barnehage

Narvik

1. Ny barnehage Narvik
 - a. Ny barnehage dimensjonert for 90 barn i Villaveien
 - b. Faser ut barnehagene Skarpen, Barnebo og Måseveien
 - c. Øker Skistua barnehage med en avdeling
 - d. Rehabiliterer Rallar'n barnehage
2. Ny barnehage Narvik
 - a. Ny barnehage dimensjonert for 90 barn på Sykehusaugen
 - b. Faser ut barnehagene Skarpen, Barnebo og Måseveien
 - c. Øker Skistua barnehage med en avdeling
 - d. Rehabiliterer Rallar'n barnehage
3. Ny barnehage Narvik
 - a. Ny barnehage dimensjonert for inntil 130 barn på Sykehusaugen
 - b. Faser ut barnehagene Skarpen, Barnebo, Måseveien og Rallar'n
 - c. Rehabiliterer Skistua barnehage
4. Rehabilitering dagens struktur (justert for prognose)
 - a. Oppgradere standard og nullstille vedlikeholdsetterslep
 - b. Faser ut Måseveien barnehage
5. Ny barnehage Narvik
 - a. Ny barnehage dimensjonert for inntil 110 barn på Sykehusaugen

- b. Rehabiliterer Skistua barnehage
 - c. Øvrig tilpasning av kommunale barnehager
- 6. Ny barnehage Narvik
 - a. Ny Skarpen 5-avdelings barnehage
 - b. Faser ut Måseveien barnehage
 - c. Rehabiliterer barnehagene Skistua, Barnebo og Rallar'n
- 7. Ny barnehage Narvik
 - a. Ny Barnebo 5-avdelings barnehage
 - b. Faser ut Måseveien barnehage
 - c. Rehabiliterer barnehagene Skistua, Skarpen og Rallar'n

Fremtidens behov

Narvik kommune har plikt til å ha barnehageplass til barn som er bosatt i kommunen, og sikre at utbyggingsmønster og driftsformer er tilpasset lokale forhold og behov. Dette behovet kan dekkes av både kommunale og private barnehager. I utredningen vil fokus være rettet mot å tilpasse behovet i de kommunale barnehagene, slik at barnehagedekningen i stort er dekkende for gjeldende befolkningsprognose. Samtidig er det nødvendig å sikre tilstrekkelig kapasitet i kommunale enheter, for å kunne møte eventuell endring i kapasiteten til de private barnehagene. Ved endring i bygningsmasse er det også nødvendig å ta høyde for eksterne faktorer som kan endre fremtidige prognoser, blant annet større hendelser, trender og næringsutvikling. Dette inkluderer å ha tilgjengelig tilstrekkelig areal til å kunne ivareta et endret fremtidsbilde.

Gjennom statistikker⁵ fremkommer det at rundt 93 % av alle barn i målgruppen 1-5 år benytter seg av barnehageplass per i dag.

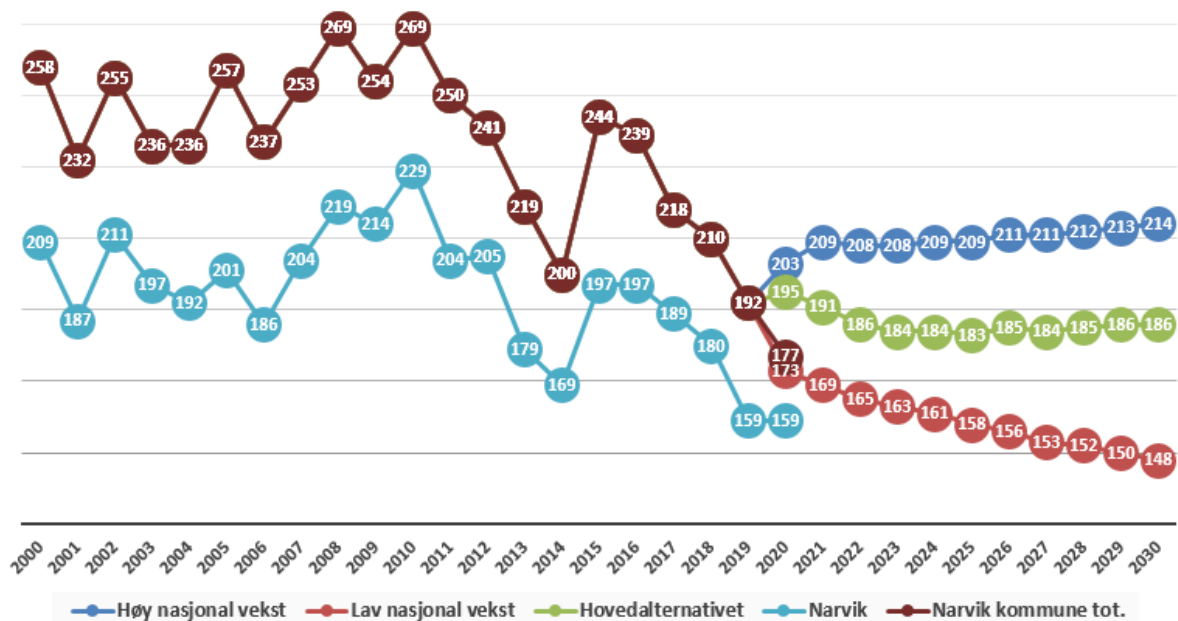
Høsten 2020 lanserte Statistisk sentralbyrå (SSB) en oppdatert prognose på befolkningsframskriving med en prognose som viste en dramatisk negativ utvikling for Narvik kommune via SSBs hovedalternativ (MMMM⁶). Basert på prognosene og befolkningsutviklingen i Narvik kommune er det en forventning om at sektor barnehage skal ha et lavere utgiftsbehov på 26 millioner innen utgangen av 2029. Majoriteten av de forventede reduserte utgiftsbehovene vil finne sted innen 5 år.

Dette medfører et behov om å endre barnehagesektoren for å kunne møte de reduserte utgiftsbehovene, og tilpasning av struktur blant kommunale enheter anses som eneste løsning. Det har vært en kontinuerlig nedgang over tid, og Narvik kommune har tilpasset seg gjennom å både lukke enkeltstående avdelinger i enhetene og generell tilpasning til bemanningsnorm ved vekslende antall barn i enhetene. Dette er ikke en effektiv driftsform over tid, og bidrar i større grad til å møte økonomiske utfordringer, men bidrar ikke til å frigjøre midler for å dekke nødvendig vedlikeholdsetterslep.

⁵ <https://www.ssb.no/statbank/table/12562/tableViewLayout1/>

⁶ SSBs hovedalternativ viser til middels verdier innen fruktbarhet, levealder, innenlandsk flytting og innvandring

I prognoser for fremskrivning følger Narvik kommune SSBs hovedalternativ, men 2020 viste at det er variasjoner. Utviklingen i fødselstall for Narvik kommune er som følger:

Med bakgrunn i usikkerheten som følger fødselsprognoser og at det kan forekomme store svingninger fra årskull til årskull, understøttes behovet om fleksible og funksjonelle løsninger for kommunale barnehager.

Slik det er i dag er det ikke tilstrekkelig antall barn til å møte det tilbudet som Narvik kommune som helhet gir (kommunale og private barnehager), og det gir kommunen økonomiske utfordringer knyttet til både effektivitet og optimalisering av driften.

Overordnet mål for utredningen er å etablere en bærekraftig struktur, som sikrer alle barnehagebarn i Narvik kommune tilgang til et godt barnehagetilbud. Effektivisering av drift vil være et sentralt grep ved tilpasning mot bærekraftig økonomi. Samtidig må det være et mål å gjøre enhetene mer fleksible ved svingninger i markedet, og videre å øke kvaliteten i enhetene gjennom målrettet arbeid mot å styrke formell kompetanse blant de ansatte. I tillegg til å ha bygningsmasse uten betydelig vedlikeholdsetterslep.

Det er sett til antall enheter i dag og gjort vurderinger for hvordan møte fremtiden basert på SSBs prognoser, men samtidig sikre variasjoner i både positiv og negativ retning. Det vil ses på muligheten for stordriftsfordeler gjennom større enheter, og samtidig sikre at det er tilstrekkelig antall barnehageplasser på ulike geografiske lokasjoner.